

DETALJRIKT: Mens musikere og komponister i vår tid synes å ettertrakte stadig høyere volum, så går denne musikken motsatt vei, hvor det er rom for nyanser og detaljer, skriver Thrøstur Eiriksson om Ensemble Freithoffs *Sonata Norwegica*.

Foto: Anna Julia Granberg/Blunderbluss

Virtuos barokk på norsk

Sonata Norwegica viser en virtuos instrumentbeherskelse, uten at det blir hovedpoenget. Det er bare å glemme hatet mot blokkfløyten fra skolen.

ANMELDELSE
THRØSTUR EIRIKSSON
kultur@vl.no

Musikklivet var i høyeste grad internasjonalt i barokken. Musikere reiste ofte ut for å få opplæring og deretter dit der det var arbeid å få. De brakte med seg repertoar og stil som de var opplært i og kjente til. Derfor vil form- og tonespråket i *Sonata Norwegica*, som kom ut på tampen av fjoråret, være godt kjent for barokkmusikkentusiaster.

Sonata Norwegica er spilt inn av Caroline Eidsten Dahl og Ensemble Freithoff. Albumet inneholder musikk av komponistene Johan Henrik Freithoff, Georg von Bertouch, Hinrich Philip Johnsen og Johan Daniel Berlin. Det er muligens litt søkt å kalle musikken norsk. Riktig nok var Freithoff født i Norge, men han virket det meste av sitt liv i København. Johnsen var svensk, mens Bertouch og Berlin ble født i Tyskland, selv om de hadde det

meste av sitt musikalske virke i Norge – Bertouch i Christiania og Berlin i Trondheim.

Likevel gir dette et godt bilde av hvordan kontinentale musikktradisjoner nådde det fattige Norge på 1700-tallet. Dette skyldes blant annet stadsmusikantordningen som ga disse musikantene eksklusive privilegier og sikret borgerne mulighet til musikk ved festlige anledninger.

Sonater. Innspillingen består av syv sonater, der hver av disse har tre til fem satser. Her veksles det mellom hurtige og langsomme satser, noen med tidens tradisjonelle dansebetegnelser. Alle komponistene viser en sikker beherskelse av barokkens komposisjonsteknikker, basert på imitatorisk behandling av temaene i samspill mellom de ulike stemmene – det som ofte kalles kontrapunkt. Samtidig viser ikke minst Freithoffs komposisjoner at vi er på vei mot den galante musikkstil som senere ble videreført i wienerklassisismen.

Mye av denne musikken fikk

sin anvendelse i selskapslivet eller ved offentlige arrangementer. Trolig ble den også benyttet som dansemusikk – i det minste innbyr den til det. Ut på 1700-tallet ble det i tillegg også mer og mer vanlig å arrangere offentlige konserter.

Samspill av høy klasse. Ensemble Freithoff består av Caroline Eidsten Dahl – blokkfløyte, Christianne Eidsten Dahl – barokkfiolin, Kate Hearne – barokkcello og Vegard Lund – teorb og barokkgitar. De to melodiiinstrumentene – blokkfløyte og fiolin – akkompagneres av cello og Lunds instrumenter fra gitar- og luttfamilien. Dette bassfundamentet – ofte kalt *basso continuo* – er langt mer enn et stille bakgrunnsakkompagnement. Her opplever vi musisering og samspill på et høyt nivå, der hver utøver har sin plass, men med et lyttende øre og våkent blikk for de andre.

Mens musikere og komponister i vår tid synes å ettertrakte stadig høyere volum, det være seg innen-

Album Klassisk

Caroline Eidsten Dahl & Ensemble Freithoff
SONATA NORWEGICA

Lawo Classics 2018
LWC1165

for klassisk musikk eller populærmusikk, så går denne musikken motsatt vei, hvor det er rom for nyanser og detaljer, noe utøverne får til på en fremragende måte.

Blokkfløyte. Caroline Eidsten Dahl er innspillingens forgrunnsfigur, som medmusikant i triosonatene og som solist i fløytesonatene. Glem alle flosklene og de hatefulle ytringene om bruk av blokkfløyte i skolen. Her hører vi musisering på et svært høyt nivå. Vi blir slått av den virtuose instrumentbeherskelsen, men uten at den blir hovedpoenget. Den viser evnen og viljen til å få frem musikkens særpreg, båret frem av spille glede og stilkunnskap.

Dokumentasjonsprosjekter har lett for å bli et pliktøp, men *Sonata Norwegica* er langt fra å være kjedelig. Innspillingen dokumenterer ikke alene norsk og svensk barokkmusikk, som nok er ukjent for de fleste, men gir også en glitrende presentasjon av musikk som bør interessere langt flere enn musikkhistorikere.

Vi opplever samspill på et høyt nivå, der hver utøver har sin plass, men med et lyttende øre til de andre.